

Jsou to vaše údaje – mějte je pod kontrolou

**PŘÍRUČKA PRO OBČANY
O OCHRANĚ ÚDAJŮ V EU**

OCHRANA VAŠICH ÚDAJŮ V EU

Ať se jedná o on-line bankovníctví, Anakupování, sociální sítě, nebo elektronické přiznání daně, stále častěji sdílíme své osobní údaje.

Obecné nařízení EU o ochraně osobních údajů (General Data Protection Regulation, GDPR) vám umožňuje mít tyto informace pod kontrolou – zaručuje vám totiž **několik klíčových práv** pro lepší ochranu.

📌 CO JSOU TO „OSOBNÍ ÚDAJE“?

Pod GDPR spadají jakékoli informace, které se vás týkají jakožto identifikované nebo identifikovatelné žijící osoby. Patří sem například vaše jméno, adresa bydliště, číslo občanského průkazu, kód IP (internetového protokolu) nebo informace o vašem zdraví.

Některé citlivé údaje, například údaje o vašem zdraví, rasovém či etnickém původu, politických

názorech a sexuální orientaci, mají zvláštní ochranu. Tyto údaje lze shromažďovat a používat pouze za určitých podmínek, například protože poskytnete výslovný souhlas nebo to umožňují vnitrostátní právní předpisy.

📌 KDY TATO PRAVIDLA PLATÍ?

Tato pravidla platí, když se vaše údaje **shromažďují, používají a uchovávají** digitálně nebo ve strukturované evidenci na papíře.

Existuje **jeden soubor pravidel pro celou EU** a ten může v některých oblastech doplňovat vnitrostátní legislativa. To znamená, že máte naprosto stejná práva bez ohledu na to, komu v EU svěříte své údaje. A výjimkou nejsou ani společnosti ze států mimo EU. Pokud v EU nabízejí zboží a služby nebo pokud monitorují vaše chování v EU, pak vám musí poskytnout stejnou úroveň ochrany údajů.

PRÁVO VĚDĚT, KDO ZPRACOVÁVÁ CO A PROČ

Při zpracovávání vašich údajů vám organizace musí poskytnout jasné informace o používání vašich údajů a patří sem například tyto informace:

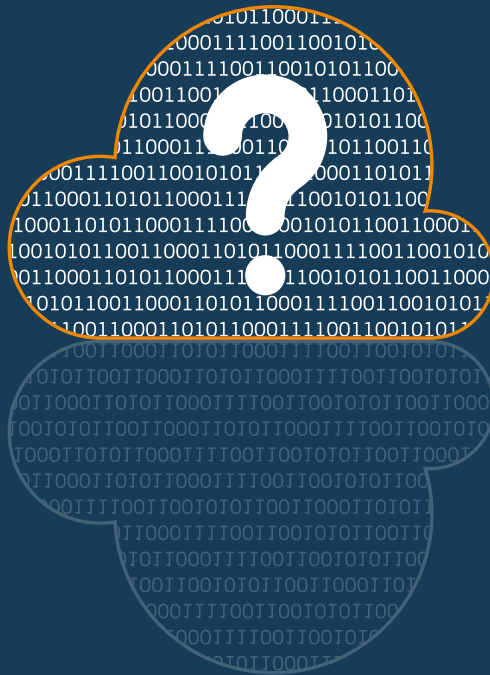
- k jakým účelům budou vaše údaje používány,
- právní základ pro zpracovávání vašich údajů,
- jak dlouho budou vaše údaje uchovávány,
- s kým budou vaše údaje sdílet,
- vaše základní práva v oblasti ochrany údajů,
- zda vaše údaje budou předány mimo EU,
- vaše právo podat stížnost,
- jak odvolat souhlas, pokud jste jej poskytli,
- kontaktní údaje organizace zodpovědné za zpracovávání vašich údajů a jejího pověřence pro ochranu osobních údajů, pokud je jmenován.

Tyto informace by měly být předloženy za použití **jasných** a **jednoduchých** jazykových prostředků.

Osobní údaje se mohou shromažďovat a zpracovávat pouze k jasně definovanému účelu. Při shromažďování vašich údajů vám musí společnost sdělit, k jakému účelu budou údaje použity. Společnosti musí také dbát na to, aby byly zpracovávány pouze relevantní údaje a aby nebyly uchovávány déle, než je to nutné.

*Koupili jste si něco
přes internet?*

Prodejce musí shromažďovat pouze údaje nezbytné pro plnění smlouvy. Musí vám také sdělit informace uvedené výše a údaje odstranit, když již nejsou zapotřebí.

PRÁVO NA PŘÍSTUP K VLASTNÍM ÚDAJŮM

Máte právo požádat o bezplatný přístup k osobním údajům, které o vás určitá organizace drží, a získat kopii v přístupném formátu.

Aplikace žádají příliš?

Zakoupili jste si fitness zařízení ke sledování fyzické činnosti a přihlásili jste se do zdravotní aplikace, která monitoruje vaši činnost. Provozovatele aplikace můžete požádat o všechny informace, které o vás zpracovává. Sem patří všechny registrační údaje (například vaše jméno a případně kontaktní údaje) a všechny informace, které o vás byly shromážděny pomocí fitness zařízení (například srdeční tep, výkon atd.).

Chcete vědět, co o vás ví nějaký e-shop?

Od internetového maloobchodníka jste si koupili zboží. Můžete tuto firmu požádat, aby vám poskytla osobní údaje, které o vás drží. Jedná se mimo jiné o tyto údaje: vaše jméno a kontaktní údaje, informace o platební kartě a data a typy nákupů.

PRÁVO VZNĚST NÁMITKU

Pokud nějaká organizace zpracovává vaše osobní údaje, máte právo vznést námitku. V některých případech však může převážít veřejný zájem. Například se může jednat o vědecký nebo historický výzkum.

Máte také právo kdykoli vznést námitku, pokud dostáváte přímý marketing.

*Už vám
reklamy lezou
na nervy?*

Přes internet jste si koupili dva lístky na koncert své oblíbené kapely, abyste ji slyšeli hrát naživo. Potom dostáváte hodně reklam na koncerty a akce, které vás nezajímají. On-line prodejce vstupenek informujete, že žádný další reklamní materiál už dostávat nechcete. Společnost by měla přestat zpracovávat vaše údaje za účelem přímého marketingu a krátce na to byste už od nich neměli dostávat žádné e-maily. Společnost by vám za to neměla nic účtovat.

PRÁVO OPRAVIT VLASTNÍ ÚDAJE

Chyby ve vašich osobních údajích mohou mít nemalý dopad na váš život, zejména při žádání o půjčky, pojištění, úvěry a tak dál.

Pokud se domníváte, že osobní údaje, které má v držení určitá organizace, mohou být nesprávné, neúplné nebo nepřesné, můžete požádat o jejich opravu. To se musí provést bez zbytečného odkladu.

*Kvůli nesprávným údajům
musíte platit víc?*

Žádáte o novou pojistku, ale všimnete si, že vás pojišťovna nesprávně vede jako kuřáka, což znamená vyšší platby za životní pojištění. Máte právo pojišťovnu kontaktovat a zjednat nápravu.

PRÁVO NA ODSTRANĚNÍ ÚDAJŮ A BÝT ZAPOMENUT

Pokud jste kvůli zpracování vašich údajů byli požádáni o udělení souhlasu, můžete souhlas odvolat a příslušnou organizaci požádat, aby se zpracováváním přestala. A tato organizace vám musí vyhovět, pokud neexistují žádné další právní důvody pro zpracování vašich údajů. Odvolat souhlas musí být stejně snadné jako jej dát.

Pokud již vaše údaje nejsou zapotřebí nebo se zpracovávají protiprávně, můžete požádat o jejich výmaz. Chránit je však třeba i další práva EU, například svobodu projevu. Například kontroverzní výroky lidí na veřejnosti nemusí být automaticky odstraněny, pokud je v nejlepším veřejném zájmu uchovat je on-line.

Organizace musí na vyžádání odstranit osobní údaje od dítěte zpracovávané prostřednictvím aplikace nebo webové stránky.

Irelevantní výsledky vyhledávání?

Když do internetového vyhledávače zadáte své jméno, ve výsledcích se objeví odkazy na starý novinový článek o dluhu, který jste už dávno zaplatili. Pokud nepatříte mezi významné osoby a váš zájem na odebrání článku převažuje zájem široké veřejnosti na přístupu k těmto informacím, pak je vyhledávač povinen odkazy odstranit.

PRÁVO VYJÁDŘIT SE K AUTOMATIZOVANÉMU ROZHODOVÁNÍ

Některé organizace, například banky, daňové úřady a nemocnice, používají za pomoci vašich osobních údajů algoritmy k rozhodování o vás. Pro ně je to efektivní, ale ne vždy je to transparentní. Tato rozhodnutí vás mohou ovlivňovat z hlediska práva nebo na váš život mohou mít jiný významný dopad. V těchto případech organizace musí:

- sdělit vám, zda je jejich rozhodování automatizované,
- poskytnout vám právo na přezkum automatizovaného rozhodnutí nějakým člověkem,
- umožnit vám automatizované rozhodnutí napadnout.

Automatizovaná rozhodnutí jsou povolena za určitých okolností, například pokud to povoluje určitý právní předpis.

Žádáte o úvěr?

Vybranou on-line banku požádáte o úvěr. Jste vyzváni k zadání svých údajů a algoritmus banky vám sdělí, zda vám banka půjčku schválí, a poskytne navrženou úrokovou sazbu. Musíte být informován/a, že můžete: vyjádřit svůj názor, napadnout rozhodnutí a požádat, aby nějaká osoba přezkoumala rozhodnutí provedené na základě algoritmu.

PRÁVO NA PŘESUN ÚDAJŮ

Pokud vaše údaje používá nějaká společnost po tom, co jste k tomu dali svůj souhlas nebo jste podepsali smlouvu, můžete příslušnou společnost požádat o vrácení údajů nebo jejich předání jiné společnosti, jejíž služby chcete využívat – říká se tomu právo na „přenositelnost údajů“. Původní dodavatel, například společnost, která spravuje sociální síť, banka nebo třeba poskytovatel zdravotní péče, musí údaje předat novému dodavateli. Předání údajů by vám mělo pomoci ke snadnějšímu přístupu na další trhy a k dalším dodavatelům, abyste měli větší výběr.

*Našli
jste levnějšího
dodavatele?*

Našli jste levnějšího dodavatele elektřiny. Stávajícího dodavatele můžete požádat o předání vašich údajů přímo novému dodavateli, pokud je to technicky proveditelné. V každém případě musí vaše údaje vrátit vám v běžně používaném a strojově čitelném formátu, aby je bylo možné používat i v dalších systémech.

☁ ZTRACENÉ NEBO ODCIZENÉ ÚDAJE?

Cílem těchto pravidel je zajistit, abyste byli chráněni. Organizace, která má vaše údaje v držení, musí informovat vnitrostátní úřad pro ochranu osobních údajů, pokud porušení zabezpečení údajů představuje nějaké riziko. Pokud únik znamená vysoké riziko pro vás, pak musíte být také informováni osobně.

V každé zemi EU je úřad pro ochranu osobních údajů, který dohlíží na dodržování právních předpisů EU pro ochranu údajů.

Taxislužba ztratila vaše údaje?

Taxíky si objednávejte prostřednictvím aplikace. Ve společnosti provozující taxislužbu později dojde k obrovskému narušení bezpečnosti údajů a ke zcizení údajů řidičů a uživatelů. Můžete podat stížnost u úřadu pro ochranu osobních údajů, který případ vyšetří.

☁ DOMNÍVÁTE SE, ŽE DOŠLO K NARUŠENÍ VAŠICH PRÁV NA OCHRANU ÚDAJŮ?

Můžete se obrátit na organizaci, která má vaše údaje v držení. A vždy můžete podat stížnost u vnitrostátního úřadu pro ochranu osobních údajů nebo jít k vnitrostátnímu soudu. Úřad pro ochranu osobních údajů může organizací uložit celou řadu sankcí, včetně pozastavení nebo zastavení zpracovávání údajů a pokuty.

Pokud jste utrpěli újmu, můžete také požádat o odškodnění tak, že proti příslušné organizaci podniknete právní kroky nebo požádáte nevládní organizaci, která působí v oblasti ochrany údajů, aby vás zastupovala.

Obraťte se na vnitrostátní úřad pro ochranu osobních údajů www.edpb.europa.eu

Obraťte se na EU

Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce:
https://europa.eu/european-union/contact_cs.

Telefonicky nebo e-mailem

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696 nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

Evropská komise a žádná osoba vystupující jejím jménem není zodpovědná za využití níže uvedených informací.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2019

© Evropská unie, 2019

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

Pravidla EU pro ochranu údajů vám dávají větší kontrolu nad osobními údaji, což znamená, že můžete nakupovat, sdílet a surfovat bez obav. Zjistěte, jaká máte práva, získejte kontrolu.

europa.eu/dataprotection/cs

Úřad pro publikace
Evropské unie